

Posudek na bakalářskou práci Diny Krestovské *Reflexe rozpadu Jugoslávie v dnešní srbské společnosti*, Praha 2013, 73 s. (přílohy), rkp.

Dina Krestovská si vybrala velmi ambiciózní, nikterak lehké téma bakalářské práce. Rozhodla se prozkoumat, jak dnešní srbská společnost s odstupem necelých patnácti let hodnotí události spojené s rozpadem druhé (federativní) Jugoslávie. Obtížnost zkoumaného problému spočívá mj. v jeho interdisciplinárním charakteru. Autorka si kromě historických poznatků musela osvojit i základní metody sociologických analýz. (Jako badatel graduovaný v historické vědě jsem přitom D. Krestovské se zvládnutím druhého úkolu mohl pomoci jen minimálně.) Heuristický výzkum navíc prováděla v několika lokalitách v zahraničí. Hned na úvod posudku mohu s radostí konstatovat, že se D. Krestovská se stanoveným úkolem vypořádala lépe než solidně. Připomínám přitom – i v souvislosti s některými kritickými výtkami, které k textu mám – že jde o první vědecký opus studentky završující ve stanovené tříleté časové normě náročné bakalářské studium.

Při přípravě textu autorka postupovala systematicky a cílevědomě. Sestavila obsahově velmi kvalitní dotazník, zahrnující v šesti tematických okruzích třicet otázek a několik doplňujících dotazů. Respondentů se mj. tázala na jejich postoje k další existenci Jugoslávie, které měli koncem 80. let; na názory týkající se konfliktů provázejících rozpad federálního státu; na jejich vnímání uprchlického problému; na to, jak hodnotí klíčové politiky řídící stát během násilného rozpadu i na jejich názor na přední postavy aktuální srbské politické scény. Respondenti také dostali dotaz týkající se jejich postojů k jednotlivým národům bývalé jugoslávské federace.

Bylo by nad síly a časové možnosti autorky, aby provedla komplexnější sociologický výzkum zahrnující všechny věkové a především sociální kategorie obyvatel Srbska. Vzorek respondentů, který zahrnuje jen obyvatele tří největších srbských měst patřících většinou ke vzdělanější části obyvatelstva, je tak nutně parciální a v některých ohledech i víceméně náhodně vybraný. Nicméně, i vzhledem k počtu zpracovaných dotazníků (223), má výzkum nespornou vypovídací hodnotu.

Jednoznačně tedy oceňuji úsilí, které D. Krestovská vložila do přípravy a distribuce dotazníků. Připomínky již mám ke způsobu jejich vyhodnocení a následné interpretaci. V tomto ohledu je text někdy příliš povrchní, občas i lakonický. Bylo zřejmě někdy nad síly autorky píší první opus s vědeckou ambicí, aby dokázala od pouhého popisu přejít k relevantní analýze. V tomto ohledu například postrádám rozsáhlejší interpretaci výsledku výzkumů sympatií obyvatel Srbska k dalším národům bývalé SFRJ. Autorka například nevysvětluje velmi zajímavé zjištění, že na pozitivní škále stojí velmi vysoko Muslimové (Bosňáci).

Kvalitu analýzy provedeného sociologického výzkumu také snižují autorčiny nedostatečně hluboké znalosti neobyčejně složitého historického kontextu rozpadu jugoslávské federace. Ne vždy se také přesně orientuje v současné společensko-politické situaci v Srbsku. Zmíněná povrchnost znalostí a někdy schematické chápání historického vývoje se ostatně odrážejí v dosti průměrné kvalitě úvodních kapitol práce pojednávajících o vývoji Jugoslávie (a následně Srbska) od počátku 80. let minulého století. S tím také rezonuje i seznam použité literatury. Její výběr je obsahově dosti nahodilý.

Přes uvedené připomínky hodnotím bakalářskou práci Diny Krestovské velmi pozitivně a doporučuji ji k obhajobě.

navrhovaná známka: výborně

V Sezimově Ústí, 28. srpna 2013

doc. PhDr. Jan Pelikán, CSc.

vedoucí bakalářské práce